

Palkkiojärjestelmä sianlihan hintojen korottamiseksi.

Sianlihan tuotannon lisäämiseksi sekä sen kauppaan saannin edistämiseksi antoi valtioneuvosto päätöksen viime heinäkuun 29 päivänä. Mainitun päätöksen mukaan maksetaan elokuun 1 päivästä 1943 alkaen sianlihasta tuottajalle valtion varoista hintojen vakauttamispalkkion edellyttämä korotettu hinta, sekä sianlihaa välittäville liikkeille palkkiota.

Tällaisiin toimenpiteisiin oli syytä ryhtyä siksi, että hinnat olivat alhaiset. Sianliha olikin hävinnyt kaupoista miltei olemattomiin. Kauppaan tulleista lihamääristä oli vain noin 12—13 % sianlihaa, ja kuinka paljon merkitseekään sianlihanpalanen nykyään muuten niin rasvaköyhässä ruokavarastossamme kuluttajien kannalta asiaa ajatellen.

Tuottajiin nähden taas sianlihan hintojen alhaisuus vaikutti sen, ettei sikoja kasvatettu tuskin muuta kuin omaa tarvetta varten. Tästä sekä sodan seurauksista johtuen vähenikin sikakantamme noin 50 % normaalimäärästään. Syytä oli valtion jo puuttua asiaan, jotta kuluttajat säästyvät korotettujen hintojen maksamisesta, otti valtio itse suorittaakseen lisähintojen edellyttämät varat.

Sianlihan hintojen vakauttamispalkkiopäätöksen tarkoituksena on edistää sianlihantuotantoa. Päätöksestä hyötyy tuottaja, joka elokuun 1 päivästä lähtien saa sianlihastaan korotetun hinnan.

Myydessään ostokuittia vastaan sianlihaa tulee karjanhaltijan saada ihmisravinnoksi kelvollisesta lihasta 14 markan vakauttamispalkkio kilolta. Vakauttamispalkkio merkitään laskuun erikseen. N. s. summakaupassa sisällytetään vakauttamispalkkio hintaan, mutta määräytyy sen todellinen suuruus vasta sen jälkeen kuin ruho on punnittu, jolloin kirjoitettavan ottotodisteeseen tai ostokuittiin merkitään ruhon todellinen paino.

Jos vakauttamispalkkion alaista sianlihaa myydään ostokuittia vastaan, ei tähän ostokuittiin saa merkitä muiden eläinten lihaa.

Karjanhaltijan myydessä sianlihaa kuponkeja tai poikkeuksellisesti ostolupia vastaan, ei vakauttamispalkkiota suoriteta missään muodossa. Mikäli tuottaja myy sianlihaa tilallaan, saa hän ottaa siitä vain voimassa olevan vähittäismyyntihinnan.

Vakauttamispalkkiot maksetaan valtion varoista kansanhuoltoministeriön välityksellä. Ministeriö suorittaa palkkiot keskusliikkeelle, ne edelleen hankintaliikkeille, jotka joko suoraan tai ostosiamiesten kautta tuottajille.

Keskusliikkeet ja hankintaliikkeet pitävät erityistä tilikirjaa ostamastaan sianlihasta. Keskusliikkeen tili käsittää yhteenvedon keskusliikkeen alaisten hankintaliikkeiden sianlihan ostomääristä. Niiden tilityksien tosikkeina käytetään ostokuittien B-kappaleita. Lihan tukkumyyntihinta pysyy entisellään, mutta koska hankintaliikkeet joutuvat kuitenkin maksamaan karjanhaltijalle ostamastaan sianlihasta 14 markkaa kilolta vakauttamispalkkioina, saavat he täten maksamansa vakauttamispalkkion perii kansanhuoltoministeriöltä kalenterikuukausittain ministeriölle toimittamiensa tilitysten perusteella. Maksettavien vakauttamispalkkioiden jakelusta koituvien menojen peittämiseksi saa keskusliike 2 % maksettujen vakauttamispalkkioiden määrästä. Keskusliikkeen tulee asianomaisten keskinäisen sopimuksen mukaisesti maksaa saamastaan 2 %:sta osa korvauksena alaiselleen hankintaliikkeelle ja jakaa edellisistä kertyneet varat asianmukaisesti sianlihan sille hankkineille hankintaliikkeille sekä valvoa, että vakauttamispalkkion edellyttämä korotettu hinta suoritetaan niille tuottajille, joille tällainen hinta on tarkoitettu suoritettavaksi ja että se suoritetaan karjan haltijoille viivytyksettä joko asianomaisten sopimana tai aikaisempaa käytäntöä vastaavana ajankohtana. Niinikään tulee keskusliikkeen valvoa, että varoja suoritetaan ainoastaan niiden saantiin oikeutetuille ja että suoritettavat varat vastaavat sitä määrää, mihin varojen saajalla on oikeus.

Keskusliikkeen tulee antaa kansanhuoltoministeriölle sen hyväksymä vakuus siitä, että varat käytetään asianmukaiseen taroitukseen.

Hankintaliikkeiden vakauttamispalkkion saamisen ehtona on, että liike suorittaa karjanhaltijalle saamastaan sianlihasta viivytyksettä vakauttamispalkkion edellyttämän korotetun hinnan, sekä toimittaa säännöstelymääräysten mukaisen selvityksen yhteydessä asianomaiselle keskusliikkeelle erikseen ilmoituksen hankkimansa sianlihan määrästä sekä tätä määrää vastavat

ostokuittien asianomaiset kappaleet, ja erikseen sen sianlihan määrän, jonka liike on luovuttanut puolustuslaitokselle sekä viimeksi mainittua määrää vastaavat puolustuslaitoksen antamat todistheet.

Vakauttamispalkkion suorittaa hankintaliikkeelle se keskusliike, jonka alainen hankintaliike on.

Ostettaessa sianlihaa puolustusministeriön leimalla varustettua ottotodistetta vastaan, maksaa puolustuslaitos vakauttamispalkkion edellyttämän hinnankorotuksen näin saamastaan sianlihasta puolustuslaitoksen hankintaliikkeiden kautta karjanhaltijalle.

Talusporsaan kasvattajat, joita maassamme on tänä vuonna n. 100,000, saavat sikansa teurastettuaan sen lihasta myöskin hintojen vakauttamispalkkion edellyttämän korotetun hinnan myydessään talusporsaansa lihaa hankintaliikkeelle ostokuittia tai puolustuslaitoksen ottotodistetta vastaan. Ostokorttien kuponkeja vastaan, siis yksityisille myydystä sianlihasta ei makseta vakauttamispalkkiota.

Todennäköistä on, että edellä selitetty palkkiojärjestelmä lisää vähentynyttä sikakantaamme. Sianlihan korkeammat hinnat innostavat karjan omistajaa kasvattamaan sikoja suuremmassa määrässä kuin tähän asti ja samalla lisääntyy sianlihan saanti yleiseen kulutukseen. Tätä on omiaan edistämään myös se päätös, jonka mukaan sianlihalla on luovutuksessa kaksinkertainen arvo naudanlihaan verrattuna. Jos tuottajan lihanluovutusvelvollisuus on määrätty esim. 100 kiloksi, suoriutuu hän siitä luovuttamalla 50 kiloa sianlihaa.

Sikataloutemme elpymiseen vaikuttaa lähinnä kuitenkin rehutilanne, sillä lihan hinnan nousu ei yksin takaa sikakantamme kasvua, jolleivät myös ruokavarat ole mahdolliset sikamäärän lisääntymiselle. — Perunaa on tänä kesänä viljelyksessä entistä enemmän ja edelleen perunan viljelystä lisäämällä tulee myös mahdollisuus käyttää sitä kotieläimillekin. Tosin vielä tällä hetkellä on perunan käyttö kotieläimille kielletty. Ihmisravinnoksi kelpaavaa perunaa ei saa eläimille syöttää. Perunan käytön lisääntyessä sikataloudessa suurenee myös sianlihan tuotanto, mikä taloudellisesti on meille nyt kovin tärkeätä.

Helsinki 1943. Valtioneuvoston kirjapaino.